

Є.Ф. Шевченко

# УКРАЇНСЬКА МОВА

## ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

**9 клас**

*Схвалено комісією з української мови  
Науково-методичної ради з питань освіти  
Міністерства освіти і науки України*



Тернопіль  
Навчальна книга — Богдан

*Схвалено комісією з української мови Науково-методичної ради  
з питань освіти Міністерства освіти і науки України  
(лист № 1.4/18-Г-720 від 19.10.2010 р.)*

Сучасна освіта вимагає нових форм контролю і оцінювання якості знань. Саме тому тестові завдання спрямовано на те, щоб учні могли об'єктивно оцінити рівень своєї підготовки, виявити недоліки і вчасно усунути їх. Це допоможе майбутнім випускникам ще в основній школі психологічно підготуватися до незалежного оцінювання, самостійно поповнити й удосконалити свої знання і вміння з української мови.

Посібник “Тестові завдання для перевірки знань. 9 клас” призначено для контрольного оцінювання знань і умінь учнів. Крім завдань, поданих у форматі незалежного оцінювання, включено граматичні завдання, роботу з текстом, а також синтаксичний розбір речення. Виконання таких завдань сприятиме глибшому осмисленню граматичного матеріалу, виробленню практичних навичок роботи з текстом, перебудови синтаксичних конструкцій, застосуванню теоретичних знань на практиці, а синтаксичний розбір, який подано відповідно до вивченої теми, допоможе систематизації й узагальненню знань.

У пропонованому тестовому зошиті вміщено 4 варіанти тестів до кожної теми. Вони мають таку структуру:

— завдання 1-3 мають по 4 варіанти відповідей, з яких тільки одна правильна. Кожне завдання оцінюють одним балом. Правильну відповідь потрібно позначити у таблиці знаком **X**;

— завдання 4 на встановлення відповідності містить дві колонки: назви мовних явищ, позначені цифрами, та лексичний матеріал, позначений буквами. Потрібно встановити відповідність між мовними поняттями й ілюстративним матеріалом. У таблиці правильну відповідь потрібно позначити знаком **X**. Її оцінюють 1 балом;

— завдання 5 (граматичне завдання) сприятиме виробленню практичних умінь у роботі з синтаксичним матеріалом. Перебудовані речення необхідно записати у тестовому зошиті. Завдання оцінюють 2 балами;

— завдання 6 (робота з текстом) — це конкретне завдання, яке сприятиме виробленню практичних навичок. Правильних відповідей може бути кілька. Кожну з них потрібно позначити знаком **X** у таблиці. Правильно виконане завдання оцінюють 2 балами;

— завдання 7 (синтаксичний розбір) оцінюють 4 балами.

Таким чином учень може набрати 12 балів відповідно до дванадцятибальної системи оцінювання.

Завдання, вміщені у посібнику, дають змогу вчителю не тільки перевірити якість знань, а й навчити учнів шукати правильні відповіді та виробити практичні навички і вміння.

*Охороняється законом про авторське право.  
Жодна частина цього видання не може бути відтворена  
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

## Тест I. Варіант 1.

Складне речення. Складносурядне речення.

Складнопідрядні речення з підрядними означальними й з'ясувальними

---

### ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

#### 1. Складним є речення:

- А) Україно, прихилюся я до тебе,  
Помолюся за твоє безкрайне небо (О. Ткач).
- Б) Чужі приходять в час твоїх щедрот,  
А я прийшла у час твого смутку (Л. Костенко).
- В) В обіймах вітру, в морі сонця і тепла,  
В саду любові я ромашкою цвіла (О. Довгон'ят).
- Г) Його душа у слово перейшла,  
Поставши в працьовитій непокорі (Д. Павличко).

А	Б	В	Г
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

#### 2. Складносурядним із єднальним сполучником є речення:

- А) Нараз він засміявся, та зараз же погасив свою веселість (Ю. Шовкопляс).
- Б) І давно у нашій хаті  
Встали тато, встали мати,  
Встав Іванко-молодець,  
Веселун і в дуду грець (М. Стельмах).
- В) На заході втомлене червоне сонце ховається за море і цілує останнім поцілунком хвилі (Б. Грінченко).
- Г) У траві біліють ромашки та синіють зозулинні черевички.

А	Б	В	Г
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

#### 3. Правильно розставлено розділові знаки в реченні:

- А) Укотре, переконуєшся скільки таємниць приховує в собі мова (І. Вихованець).
- Б) Корінь навчання гіркий та плід його солодкий (Народна творчість).
- В) Буду я навчатись мови золотої,  
У трави-веснянки у гори крутої,  
В потічка веселого, що постане річкою,  
В пагінця зеленого, що зросте смерічкою (А. Малишко).
- Г) Не бажає мати зла своїй дитині,  
Не всихає річка, де трава в долині (А. Малишко).

А	Б	В	Г
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

## Тест I. Варіант 1.

Складне речення. Складносурядне речення.  
Складнопідрядні речення з підрядними означальними й з'ясувальними

---

### ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. Установіть відповідність між реченнями та їх видами:

- 1) складносурядне речення;
- 2) складнопідрядне речення;
- 3) безсполучникове речення;
- 4) просте речення з однорідними членами.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

- А) Закувала зозуленька в лузі на калині,  
Тяжко-важко проживати на чужій чужині.
- Б) Зуби з язиком ворогують, а живуть укупі.
- В) Нога, що поспішає, неодмінно спіткнеться.
- Г) Заховався в закапелку, а хвостика видно (*Народна творчість*).

### ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

5. Продовжіть прислів'я, щоб утворилися складні речення.

В утворених реченнях підкресліть граматичні основи.

Людині дано один язик і два вуха, щоб ...

Не сиди на печі, ...

Ледачий двічі робить, а ...

Хто хоче багато знати, ...

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

### РОБОТА З ТЕКСТОМ

6. Прочитайте текст. Запишіть. Поставте потрібні розділові знаки і розкрийте дужки. Виконайте подані після тексту завдання. Правильні відповіді (їх може бути кілька) позначте знаком X.

1. Життя найцінніше що дано людині. 2. У порівнянні з ним тьмяніють усі скарби світу разом узяті. 3. Та чомусь поринувши в буденні клопоти іноді про це забуваємо і згадуємо коли виправити щось вже пізно. 4. Можливо пам'ятаючи про це ми б по-водилися (по)іншому і менше робили б (не)обдуманих вчинків були б добрішими

## Тест II. Варіант 3.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними. Безсполучникове складне речення

### ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ А Б В Г

--	--	--	--

1. Складнопідрядним з підрядним умови є речення:

- А) Найбільше шануйте гостя, звідки б він до вас не прийшов (*В. Мономах*).
- Б) Високі могили в широкому степу — одинокі дороговкази для людей, що туди заблукають (*А. Чайковський*).
- В) Якби люди і риба не одчиняли роти, коли не треба, то багато лиха обминули б (*Народна творчість*).
- Г) Стрічаються на Стрітення зима з літом, щоб поборотися (*Народна творчість*).

2. Безсполучниковим складним реченням, у якому ставиться двокрапка, є речення (розділові знаки пропущено):

А	Б	В	Г

- А) Місяць на небі зіроньки сяють тихо по морю човен пливе (*Народна пісня*).
- Б) На віку як на довгій ниві не пройдеши ноги не поколовши (*Народна творчість*).
- В) Кинь правду в калюжу вона чиста буде (*Народна творчість*).
- Г) Не буде птахів серце людське стане черствим (*М. Стельмах*).

3. Правильно розставлено розділові знаки в реченні:

А	Б	В	Г

- А) Чужих два слова в пісні буде і пісня вся тобі чужа (*Д. Павличко*).
- Б) Хоча б над тобою було сто вчителів — вони будуть безсилі, якщо ти не можеш сам себе змусити до праці і сам вимагати її від себе (*В. Сухомлинський*).
- В) Якщо очі кажуть одне, а язик говорить інше досвідчена людина більше вірить очам (*Емерсон*).
- Г) Земля віддала людям що могла віддати і чи то з жалю до себе, чи з жалю до людей заплакала осінньою сльозою (*М. Стельмах*).

### ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. Установіть відповідність між складними реченнями та їх видами:

- 1) безсполучникове складне речення;
- 2) складнопідрядне з підрядним умови;
- 3) складнопідрядне з підрядним місця;
- 4) складнопідрядне з підрядним наслідковим.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

- А) Смужка зелених плавнів на тім боці лиману щохвилини ближчала, так що до снідання козачи прибули вже до другого берега (*А. Кашенко*).
- Б) Навчай інших — сам навчишся (*Народна творчість*).
- В) Якщо серце не байдуже, ти зі мною заспівай (*М. Ткач*).
- Г) А де нема любові і страждання, там не живе, не б'ється і життя (*Олександр*

## Тест II. Варіант 3.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними. Безсполучникове складне речення (Олесь).

---

### ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

**5. Перебудуйте прості речення на складнопідрядні, замінивши підкреслені обставини підрядними реченнями місця. Утворені речення запишіть.**

Мої думки бредуть зараз по літніх стежках і дорогах.  
Довгий шлях стелиться полем до початку небокраю.  
Ось дорога повертає в ліс між запахи соснової хвої.

---

---

---

---

---

---

---

---

### РОБОТА З ТЕКСТОМ

**6. Прочитайте текст. Запишіть, поставивши потрібні розділові знаки. Вставте пропущені букви і розкрийте дужки. Виконайте подані після тексту завдання. Правильні відповіді (їх може бути кілька) позначте знаком X.**

1. Не(можна) ходити по рідній землі (не)чаруючись випл...каною народом у віках рідною мовою. 2. Випл...каною подарованою нам на віки вічні щоб б...регли щоб леліяли щоб розвивали далі. 3. В народу (не)має скарбу більшого ніж його мова. 4. І коли є загроза хоч дешицю втратити з того скарбу нас проймає тр...вога. 5. Слова це ті ж зерна що впали в родючу землю це хліб наш насущний. 6. Слова це крила ластівки вона їх (не)почуває але без них (не)зможе зл...тіти (Ю. Мушкетик).

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

### Тест IV. Варіант 4.

Узагальнення й систематизація вивченого в 5–9-х класах

5. Установіть відповідність між складносурядними реченнями і смисловими відношеннями, що виражають їхні частини:

- 1) протиставлення;
- 2) послідовність;
- 3) одночасність;
- 4) чергування.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

- А) Сад уже одцвівся, і земля густо вкрита білими пелюстками (*Г. Тютюнник*).
- Б) Добро втратити — втратити небагато, а честь втратити — все втратити (*Народна творчість*).
- В) В небі летіли гуси з далекого краю, і над землею стелилися їх голоси (*О. Довженко*).
- Г) То хмарка набіжить, то знову вигляне веселе сонечко.

6. Установіть відповідність між складнопідрядними реченнями і типами підрядних частин:

- 1) підрядне допустове;
- 2) підрядне з'ясувальне;
- 3) підрядне означальне;
- 4) підрядне наслідкове.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

- А) Людина повинна вірити, що незрозуміле можна зрозуміти... (*Гете*).
- Б) Я син народу, що вгору йде... (*І. Франко*).
- В) Хоч вітри ідуть супроти, та незламні наші крила (*А. Малишко*).
- Г) Снігу насипало багато, так що до села добратися було нелегко.

### ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

7. Доповніть прості речення другою частиною, щоб утворилися складнопідрядні речення. Утворені речення запишіть.

- Спека була немилосердна...
- Навіть вночі повітря було сухе...
- Листя на деревах почало сохнути...

---

---

---

---

---

---

---

---

**Тест IV. Варіант 4.**  
Узагальнення й систематизація вивченого в 5–9-х класах

---

**РОБОТА З ТЕКСТОМ**

**8. Прочитайте текст. Запишіть. Поставте потрібні розділові знаки, розкрийте дужки. Виконайте подані після тексту завдання. Правильні відповіді (їх може бути кілька) позначте знаком X.**

1. Чи є щось гарніше за великодній світанок? 2. З (діда)прадіда цілюща й (не)зрадлива сила вступає в кожного хто зустріне його. 3. Яка це добра і світла година коли село йде на Великдень до церкви. 4. А церква й (до)вкола церкви мов великий живий квітник. 5. Серце звернене до неба тиша така дзвінка ніби щойно над цим окrajцем української землі перелетіли святі. 6. І (не)перепинити цієї живої народної ріки до церкви бо в її святості живе наш дух бо так виростали наші традиції єдналася нація так благословилася на віки вічні вільна і (не)залежна Україна (*Я. Гоян*).

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**Речення з іменним складеним присудком:**

1	2	3	4
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Складнопірядне речення з однорідною пірядністю:**

1	2	3	4
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Речення із безсполучниковим і пірядним зв'язком:**

1	2	3	4
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**9. Накресліть схему і виконайте повний синтаксичний розбір третього речення.**

*Схема:*

---

---

---

---





*Навчальне видання*

Шевченко Євгенія Феодосіївна

## РІДНА МОВА

### ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

**9 клас**

Головний редактор *Богдан Будний*  
Редактор *Надія Бульчак*  
Обкладинка *Володимира Басалиги*  
Комп'ютерна верстка *Ольги Швед, Ольги Постумент*

Підписано до друку 23.07.2011. Формат 60x84/8. Папір офсетний.  
Гарнітура Таймс. Умовн. друк арк. 5,58. Умовн. фарбо-відб. 5,58

Видавництво "Навчальна книга – Богдан"  
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008  
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48  
*publishing@budny.te.ua, office@bondan-books.com*  
[www.bohdan-books.com](http://www.bohdan-books.com)

---

#### **Шевченко Є.Ф.**

Ш 37 Українська мова. Тестові завдання для перевірки знань.  
9 клас / Є.Ф. Шевченко . – Тернопіль: Навчальна книга –  
Богдан, 2011. – 52 с.

**ISBN 978-966-10-1942-2**

У посібнику запропоновано чотири варіанти тестових завдань з кожної теми курсу "Українська мова" для дев'ятого класу.

Зміст завдань відповідає Програмі з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів та вимогам Міністерства освіти та науки України щодо визначення рівня навчальних досягнень учнів з мови за дванадцятибальною шкалою.

Для учнів, студентів педагогічних закладів освіти та вчителів.

**ББК 74.268.1Укр**  
**УДК 81(075.3)**

ISBN 978-966-10-1942-2



9 | 789661 | 019422 |